

Max Davies and Michel Verhulst, ed.: **Operational Research in Practice**, 1958, 201 p., Pergamon Press, 84 sh.

I april 1957 holdtes en NATO konference i Paris om operationsanalysens praktiske anvendelighed, navnlig inden for militære systemer og forskellige repræsentanter for de lande, der er tilknyttet NATO fortalte om, hvad der foregik af O.R. arbejde i deres respektive hjemlande.

Bogen indeholder foredrag af mere teknisk karakter og en række forhandlingsreferater. Dens indhold står og falder med, hvad der tilfældigvis kom op på konferencen, og den har som andre konferenceberetninger sine gode og dårlige sider. De dårlige er uligevægt i stoffordelingen, hele operationsanalysen er ikke behandlet og visse detaljer er overdimensionerede. Det positive er et indblik i, hvor meget der laves af militær O.R. i Europa, samt en række ret gode indlæg om O.R. metoder.

Blandt de indlæg, der bringer egentligt nyt frem i litteraturen må nævnes P. Massé: *Economie et strategie* og Robert D. Specht: *War Games*. Det er klart, at strategi- og beslutningsproblemer har interesseret militærfolk mere bevidst end forretningsfolk, og man kunne måske i socialvidenskaberne lære noget af den erfaring, man har erhvervet sig i den militære operationsanalyse på organisationsfeltet. Massé's indlæg er iøvrigt fulgt op af et interessant indlæg af E. W. Lennholm om militære decisionsproblemer.

Dette og mange konference-referater ville vinde betydeligt i homogenitet ved ikke blot at lade to habile folk redigere det, men ved ligefrem at lade dem skrive deres egen bog på grundlag af de impulser, konferencen gav.

Erik Johnsen.

Knud Ehlers og Arne Blom: **De nye leje-forhøjelser**. Nyt Nordisk Forlag. — Arnold Busck. 47 s. København 1958.

Ved den nye lejelov af 18/12 1958 blev der åbnet mulighed for forhøjelser af hus-

lejen, dels ved overvæltning af skatter og afgifter, dels ved almindelige forhøjelser. Nærværende fremstilling indeholder kommentarer og vejledninger til de herhen hørende paragraffer i loven.

Axel Jacobsen.

Axel H. Pedersen: **Byggeriets retlige og økonomiske organisation**. Gyldendal. 239 s. 3. omarb. udg. København 1958.

At tilrettelægge og gennemføre et byggeri er blevet en såre indviklet affære, hvadenten det drejer sig om den enkelte bygherres investering i et parcelhus til eget brug eller opførelse af den store fabriks- eller udlejningsejendom. Hvor heldigt da, at landets mest erfarne mand på dette område, landsretssagfører Axel H. Pedersen, tager sig tid til at øse af sine rige erfaringer – til glæde først og fremmest for de direkte interesserede: arkitekter, jurister, banker, byggeselskaber og regnskabsfolk, men såvist også for den enkelte bygherre, der vil gøre klogt i at gennemlæse denne bog, før han går i gang med sit byggeri. Den omtaler bogstaveligt talt alle de problemer af betydning, den byggende vil møde (fra det finansielle grundlag, køb af grund, bygge-lån, fordelingsplan, finansieringsdeklarationen byggeregnskabet, navngivning o. s. v.), og forfatterens juridiske og økonomiske vurderinger, der støttes ved talrige henvisninger til domme, virker på alle områder overbevisende. Da bogens 1. udgave udkom i 1947 var den den første grundige behandling af hele området, og den har i meletiden vundet hævde som det juridiske standardværk om emnet.

Enkelte problemer er ikke eller i hvert fald kun stedmoderligt behandlet, men det skyldes, at forfatteren har skrevet bøger herom: „Entreprise, Bygge- og Anlægsarbejder“ (Kbh. 1952) og „Licitation“ (Kbh. 1955), ligesom der kan henvises til forfatterens artikler i „Hindenburs for-

Max Davies and Michel Verhulst, ed.: **Operational Research in Practice**, 1958, 201 p., Pergamon Press, 84 sh.

I april 1957 holdtes en NATO konference i Paris om operationsanalysens praktiske anvendelighed, navnlig inden for militære systemer og forskellige repræsentanter for de lande, der er tilknyttet NATO fortalte om, hvad der foregik af O.R. arbejde i deres respektive hjemlande.

Bogen indeholder foredrag af mere teknisk karakter og en række forhandlingsreferater. Dens indhold står og falder med, hvad der tilfældigvis kom op på konferencen, og den har som andre konferenceberetninger sine gode og dårlige sider. De dårlige er uligevægt i stoffordelingen, hele operationsanalysen er ikke behandlet og visse detaljer er overdimensionerede. Det positive er et indblik i, hvor meget der laves af militær O.R. i Europa, samt en række ret gode indlæg om O.R. metoder.

Blandt de indlæg, der bringer egentligt nyt frem i litteraturen må nævnes P. Massé: *Economie et strategie* og Robert D. Specht: *War Games*. Det er klart, at strategi- og beslutningsproblemer har interesseret militærfolk mere bevidst end forretningsfolk, og man kunne måske i socialvidenskaberne lære noget af den erfaring, man har erhvervet sig i den militære operationsanalyse på organisationsfeltet. Massé's indlæg er iøvrigt fulgt op af et interessant indlæg af E. W. Lennholm om militære decisionsproblemer.

Dette og mange konference-referater ville vinde betydeligt i homogenitet ved ikke blot at lade to habile folk redigere det, men ved ligefrem at lade dem skrive deres egen bog på grundlag af de impulser, konferencen gav.

Erik Johnsen.

Knud Ehlers og Arne Blom: **De nye leje-forhøjelser**. Nyt Nordisk Forlag. — Arnold Busck. 47 s. København 1958.

Ved den nye lejelov af 18/12 1958 blev der åbnet mulighed for forhøjelser af hus-

lejen, dels ved overvæltning af skatter og afgifter, dels ved almindelige forhøjelser. Nærværende fremstilling indeholder kommentarer og vejledninger til de herhen hørende paragraffer i loven.

Axel Jacobsen.

Axel H. Pedersen: **Byggeriets retlige og økonomiske organisation**. Gyldendal. 239 s. 3. omarb. udg. København 1958.

At tilrettelægge og gennemføre et byggeri er blevet en såre indviklet affære, hvadenten det drejer sig om den enkelte bygherres investering i et parcelhus til eget brug eller opførelse af den store fabriks- eller udlejningsejendom. Hvor heldigt da, at landets mest erfarne mand på dette område, landsretssagfører Axel H. Pedersen, tager sig tid til at øse af sine rige erfaringer – til glæde først og fremmest for de direkte interesserede: arkitekter, jurister, banker, byggeselskaber og regnskabsfolk, men såvist også for den enkelte bygherre, der vil gøre klogt i at gennemlæse denne bog, før han går i gang med sit byggeri. Den omtaler bogstaveligt talt alle de problemer af betydning, den byggende vil møde (fra det finansielle grundlag, køb af grund, byggelån, fordelingsplan, finansieringsdeklarationen byggeregnskabet, navngivning o. s. v.), og forfatterens juridiske og økonomiske vurderinger, der støttes ved talrige henvisninger til domme, virker på alle områder overbevisende. Da bogens 1. udgave udkom i 1947 var den den første grundige behandling af hele området, og den har i meletiden vundet hævde som det juridiske standardværk om emnet.

Enkelte problemer er ikke eller i hvert fald kun stedmoderligt behandlet, men det skyldes, at forfatteren har skrevet bøger herom: „Entreprise, Bygge- og Anlægsarbejder“ (Kbh. 1952) og „Licitation“ (Kbh. 1955), ligesom der kan henvises til forfatterens artikler i „Hindenburgs for-

mularbog". Man savner dog et sammenfattende afsnit om arkitektens opgaver og ansvar og en kortfattet behandling af alle offentlig retlige regler. Lidt ejendommeligt virker det også, at der anvendes 25 sider på byggelånet, medens den endelige finansiering i det store og hele lades uomtalt. Som håndbog vil den vinde ved at blive forsynet med et stikordsregister.

Ved gennemlæsningen griber man sig i at ønske, at forfatteren, der fremfor nogen vil kunne magte denne opgave, måtte få tid og lyst til at supplere sit væsentlige forfatterskab med værket om „Omsætning af fast ejendom“.

Axel Jacobsen.

Ernst Rabel: **Das Recht des Warenkaufs.** Bd. I-II. Walter de Gruyter & Co., Berlin. 1957 og 58.

Den sammenlignende retsvidenskab dyrkes ikke meget her i landet. Man dyrker den ikke på samme måde som den sammenlignende sprogvidenskab for at udvide erkendelsen om fremmede systemers struktur og psyke. Studiet af fremmed ret har dog ikke blot akademisk interesse. Det har også det mere praktiske formål at hjælpe de erhvervsdrivende, der har samkvem med udlandet. Det kan f. eks. have betydning at vide, at der ikke i fremmede lande gælder samme regler om køb og salg som i Skandinavien. I vore lande f. eks. må en køber, der vil påberåbe sig mangel ved den leverede vare, reklamere omgående, når han bliver opmærksom på manglen. En så streng regel gælder ikke på de fleste fremmede steder.

På „Max Planck Institut für ausländisches und internationales Privatrecht“ i Tyskland har man længe dyrket den komparative retsvidenskab. Instituttets tidligere direktør, professor Ernst Rabel, var en af dette århundredes store komparativer. Et af hans hovedværker er „Das Recht des Warenkaufs“, der er udgivet af in-

stituttet. Første bind udkom i 1936, andet bind i 1957, 2 år efter forfatterens død. Bogen er en retssammenlignende fremstilling af verdens regler om løsørekøb. I de to bind er nedlagt en kæmpeanstrengelse for at samle og systematisk fremstille retten om køb i de civiliserede lande. Forfatteren har samtidig diskuteret forslagene til køberettens uniformering, til en verdenslov om køb. Han har i hvert afsnit redegjort for, hvilke regler der, i de udkast, som er vedtaget, på de internationale konferencer i Haag i 1939, 1951 og 1956 har været foreslået som verdensregler. Han har selv været aktiv i bestræbelserne for at indføre en „loi uniforme“ om køb.

Fordelene ved en sådan international købelov er iøjnespringende: Kan udenrigshandelens købmænd have vished for, at et køb vil blive undergivet samme regler ved domstolene i alverdens lande, spares de for megen usikkerhed og derved for mange bekymringer. Men vil man indføre en helt ny købelov i alverdens lande, må man bryde med nationale og lokale regler og sædvaner. Indenrigsomsætningen er overalt langt større end udenrigsomsætningen, og man kan ikke af hensyn til den sidste gennemtvinge en helt ny orden for den første. Derfor foreslås det også i udkastene til en fælles købelov, at man begrænser den til at gælde de internationale køb, altså udenrigsomsætningens køb.

Et forslag til en sådan international købelov har dog også mødt en vis modstand.

Man gjorde gældende, at en sådan købelov er overflødig. Købet er ikke reguleret i købelovene, men af kontraktformularerne. Det er efterhånden kun få brancher, der ikke anvender en eller flere faste formularer, der indeholder bestemmelser om alle de punkter, der jævnlig giver anledning til tvist. Man benytter altså formularernes bestemmelser i stedet for lovens. De er bedre egnet end selve loven, for så